

Glasilo „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani.

Štev. 11.

V Ljubljani, dne 25. novembra 1898.

Leto IV.

Potovanje okoli sveta.

(Črtice iz dnevnika slovenskega pomorskega častnika.)

(Dalje)

S početka z jako ugodnim, pozneje pa slabim vetrom smo se pomikali le počasi proti severu. Morje je v tem delu, posebno pa v gorkejši severovzhodni zalivski struji jako živahno. Videli smo mnogo morskih somov (*Pottwal Physeter macrocephalus*), ki so v velikih krdelih plavali okoli ladje, izvršujoč zanimive igre po taktu promenadne godbe na brodu. Zanimivo je opazovati morske velikane, kako mečejo visoke stebre vode v višino, da se ti zdi, da vidiš najlepše vodomete v kakem parku pred sabo. Hipoma se dvigne ogromna repna plavuta v zrak in izgine naglo zopet v globini. Tudi nekoliko morskih volkov smo ujeli v teh krajih, sploh pa so imeli naši ribiči mnogo opravila, da so navezavali trnke. Trud ni bil zaman; ujeli smo mnogo krasnih morskih rib. Voda je tod pokrita večinoma z morskimi rastlinami; cele travnike rastline *Sargassum bacciferum*, ugodne paše morskim somom, vidiš plavati po vrhu vode.

Predno smo dne 26. junija zagledali obalo Severne Amerike, smo izkusili južno od rtiča Hatteras resnico starega moruarskega izreka: „If Bermuda let you pass, be aware of Hatteras“. In res nas je premetavalo silovito valovje nekaj dni

prav neprijetno in nas je ravno nasproten veter zadrževal na mestu, češ, da moramo še malo trpeti, predno zaslužimo radosti v luki novojorški.

Dne 27. junija zjutraj smo zakurili stroj pred vhomom v Hudson river in pluli proti otoku Manhattan Island, na katerem se razprostira Novi Jork. Žalibog nam je gosta megla mejila razgled v zanimivem pristanišču. Le nerazločno se je videl Liberty enlightning the world, velikanski kip z visoko vzdignjeno desnico, pozdravljačo prišlece v daljnji Ameriki.

Mimo otoka Ellis Island, kjer se iskrujejo evropski izseljenci, in kjer se prične zanje realistična Amerika, in pod Brovklinskim mostom smo dospeli končno na prostor, kjer se usidrujejo vojne ladje, to je na zahodni strani od mesta v North river. Promet po ti reki kakor tudi na vzhodni strani v East river je silovit. Na tisoče parnikov vozi neprenehoma; velikanski ferry-boat prevažajo vozove in ljudstvo z ene obale na drugo; manjši parniki vlačijo ploščice, obložene z železničnimi vozovi, od Novega Jorka v Brooklin in Jersey City; med temi manevrujejo ladje jadralko vseh dežel, izogibajoče se velikanskim palačam, podobnim Hudson line steamer, ki vozijo izletnike v krasne kraje ob obalah gorenje reke. Slično živahen ali pa še živahnejši je promet na kraju. V breznihi med 20 nadstropij visokimi hišami ti žvižga nad glavo železnični stroj, na desni, na levi in po sredi ceste drevi električna železnica mimo tramvaja in zastarelega omnibusa, elegantne kočije švigajo mimo težkih kupčijskih voz, in med temi hitajo pismonoše in kupčijski sluge na kolesih.

Novi Jork sam, brez doslej še samostojnih mest Brooklyn, Yersey in Hoboken, šteje okoli 1,800.000 prebivalcev. Po narodnosti najrazličnejše elemente združuje trdna vez, ponos, da so vsi Amerikanci. Vkljub temu, da je mesto tako obširno, je vendar tako urejeno in zidano, da se tujcu ni težko spoznati po njem. Od severa proti jugu vodijo skozi to morje hiš široke vzporedne ceste, ki se imenujejo „avenues“ in so zaznamenovane s številkami; slično označene „streets“ vodijo od vzhoda proti zahodu in križajo pravokotno prej omenjene avenues.

Krasni javni vrtovi, lepe cerkve oživljajo sicer enolični prizor visokih samo za praktično porabo, sicer pa arhitektonično nelepno zidanih poslopij, in z veseljem opazuješ živozelena barvo v Central Parku, 6 km dolgem javnem vrtu, kjer je glavno novojorsko šetališče. Lep muzej, zverinjak, znamenita igla Kleopatrina in mnogi drugi kipi in spomeniki dičijo le-ta velikanski javni park. Poti za šetalce in tudi poti za jezdece in vozove so popoldne in proti večeru polni najživahnejšega življenja, po javnih prostorih in po širnih tratah pa se zabava mestna mladina. Posebno priljubljeni so javni prostori na planem, ker ne najdeš v mestu pri hišah vrtov; spričo tega se nahajajo tudi za javne predstave visoko na ploščnatih strehah tako zvani roof-garden, to so umetni vrtovi z odrom in krasno električno svečavo, kjer si Amerikanci visoko nad vsakdanjimi skrbmi pri dobrem pivu vedre glave.

Za bivanja v Novem Jorku smo imeli priliko napraviti izlet do velikanskega slapa Niagare. Po dvanajsturni vožnji smo dospeli z znano americko hitrostjo na postajo Niagaro. Vožnja med plodovito, lepo obdelano planjavo ob eni strani in s čarobno naravo gorenjega Hudson river ob drugi je minila jako prijetno. V Niagari smo se dobro v hotelu okrepčali, potem nas pa je gostoljubni gostilničar napotil, da si ogledamo krasote niagarske. Slap se deli v dva glavna dela, ameriški in kanadski; le-ta, ki vrši v širini 1 kilometra prosto v globino 50 metrov (tako zvani horse-shoe fall), je res veličasten. Ogledavši si svetovno čudo od vseh strani, smo šli k znamenitemu vrtincu, Whirl pool, kjer se divje razburjeni element, stisnjen v ozko strugo, z grozovitim bučanj-m upira stiskajočim ga sponam. Z malim parnikom „Made of the mist“ smo se peljali po gosti megli razpršene vode blizu pod horse-shoe-fall, si ogledali jamo vetrov pod american fall in se vrnili potem zopet v prijazni kraj Niagaro, kjer smo obiskali še jako zanimivi muzej, in od koder smo še enkrat z visokega elevatorja občudovali krasni naravni prizor.

V Novem Jorku, kjer živi toliko Avstrijcev, smo občevali s prebivalci jako živahno. Dne 8. julija je priredil klub „Lissa“ jako dobro uspelo veselico s plesom. Na brodu so nas obiskali korporativno „hrvaško pevsko društvo“ in avstrijski „veterani“ Mnogi izmed našega moštva so porabili ugodno priliko ter so obiskali mile in drage svojece.

Dne 20. julija proti večeru smo dvignili sidro in s parom odpluli od ameriške obale, obrnivši brod zopet proti domovini Brodna godba je svirala na krovu domače pesmi, in mnogo ladij jadralk je spremljalo proti domu hiteči brod, ki je, ne da bi se mudil z dolgim slovesom, kmalu za sabo pustil krilate svoje sestre, le da kmalu dospe zopet v modro Adrijo, dragi mu rojstni kraj.

(Konec prihodnjic.)

Črez Triglav.

Spisal Fr. S. Finžgar.

(Dalje.)

V.

Predno smo se ločili od Milhe, nam je povedal in opisal pot na Velo polje. Rekel je, da je zaznamovana, in da ne moremo zaiti.

Solnce je sijalo gorko, ko smo ubrali peščeno, dolgo in dolgočasno pot na Velo polje. Potoma smo dobili murke in planike ter si jih pripeli za klobuk.

Poldne je bilo, ko smo prišli na Velo polje. Velo polje je lepa bohinjska planina. Precejšnja dolina je ograjena od velikanskih skalnatih sten. Proti severu se vzpenja Triglav, proti vzhodu Tolstec (Tovsc = tolsta gora), proti zapadu pa se

vzdigujejo razne skalnate piramide, katerim vedo pastirji imena. (Ker si jih nisem bil zabeležil, sem jih pozabil). Proti jugu je pa dolina odprta; tam je tudi vhod od Bohinja.

Lačni in žejni smo šli v prvo kočo. Star planšar je sedel pred njo in stružil lesene žlice.

„Stric, dober dan!“

„Bog ga daj!“ je zamrmral mož in nas grdo pogledal izpod košatih obrvi.

„Lačni in žejni smo; ali imate kaj mleka? In žgance nam boste skuhali!“

„Nimam nič, ne mleka, ne moke!“

„Kdo pa ima kaj? Morda dobimo v drugi koči?“

„Nič se ne dobi pri nas“. Dedec nas je lokavo gledal izpod tistega retastega klobuka, pa na nosu se mu je poznalo, da laže.

„Čakaj me, mrcina“, pravi Lojze ter gre kar v kočo. Saj sva bila z Lojzetom vajena planin. Povsodi so nama postregli, in vselej sva pošteno plačala. Ta se pa repenči in laže, da nima nič. Lojze je šel v kočo, dedec za njim. Kmalu je nastala velika pravda. Lojze ga je ošteval na prav gorjanski način. Ali čim bolj debele mu je robil, boljše volje je bil planšar; spoznal je namreč po govoric, da smo domači fantje. Hitro se je omečil ter nam preskrbel vsega, kar smo želeli. Med jedjo nam je pravil, zakaj je lagal: „Prišli so nekoč zvečer štirje Dunajčani in so prosili prenočišča. Pa sem jim postlal, mleko kuhaj, ogenj kuril celo noč, ker jih je zeblo, kot mene še nikoli ni o božiču. Zjutraj sem jim zopet zvelkel skupaj vse, kar so želeli. Potem so pobrali svoje malhe in šli — meni je pa stisnil v roke vsak en tolar. Odkril sem se jim, pravzaprav le tolarjem, pa sem šel vesel nazaj v kočo in odprl pest. Koliko je bilo v prgišču, kaj menite?“

„Štirje — vsak en tolar — torej so bili štirje tolarji.“

„Tolarji — seveda — ampak šošterski — tisti po štiri božjake. Preklicano sem rentočil in jim kazal pesti iz koče, pa sklenil sem, da ne dobi nihče več pri meni skorjice kruha. Vidite, zato sem bil tako trd.“

Lagal mož najbrže ni. Da so pa bili tisti turisti Dunajčani, o tem bi se dvomilo. Gotovo so bili kaki navadni nemški vetrnjaki, prav blizu kje doma, ki so si dovolili tako poniževalno šalo. S takim početjem škodujejo poštenim turistom in dobremu imenu celega naroda.

Mož nam je še marsikaj povedal. Izmed vsega zapišem samo eno anekdoto, ki je zanimiva za turiste, torej sodi v „Planinski Vestnik.“

Nekoč je šel na Triglav tujec — brez vodnika. Zalotila ga je huda ura in po taka megla, da ni videl nikamor. Čakal je in noči pričakal. Po noči je začelo snežiti — običal je reva za skalo in napol zmrzel pričakal jutra „Takrat

sem bil pa jaz še korenjak," je pripovedoval planšar, „no, pa pride pome Ozebkov Peter, saj je že v večnosti, in pravi: „Joža, greš nad gamse?“ In sem šel. Zakaj pa ne! Peter je bil pa jaz in še dva druga. Črez Velo polje smo šli. Za tri prste je bilo snega, kot nalašč za gamsov sled. V tistem-le robu zagleda Peter nekaj rjavega pri skali. „Ali ga vidiš“, pravi meni in sname puško. Pa ne bo gamso, nekaj drugega je. Gledamo, gledamo, gremo bliže in bliže, pa je bil človek, napol zmrzel. Zdrgnemo ga in nekoliko oživimo, potem smo ga pa nesli doli v kočo. Dolgo smo imeli opraviti, predno se je okolehal in oživel. Ko je prišel k sapi, nas je lepo zahvalil in segel v žep po listnico, da bi nam kaj plačal. Tedaj pa ostrini in nas ozmerja: „Lumpje, denar ste mi ukradli!“ Ozebkov Peter pa vzame puško, pomeri vanj — in ala marš! revež je moral nazaj k tisti skali, mi pa za njim. Išemo in dobimo denar. Odpuščanja nas je prosil potlej in bankovce ponujal, pa jih nismo hoteli. Sam je moral domov. Mi smo pa lovili in tri gamse prinesli domov. Črez en mesec se je pa vse to bralo v novicah, in tako je bilo zapisano, da so Gorenjci tako hudi, da nič tako hudih, pa tudi tako pošteni, da nič tako poštenih.“

Pokrepani in spočiti smo se potem poslovili ter šli proti Bohinju.

VI.

Eno je bila ura, ko smo zapustili Velo polje ter krenili dalje proti Tolstcu. Solnce je žgalo z največjo silo, da je od skal puhtelo, kakor od zakurjene peči. V tistem kotlu od planine proti Tolstcu je vladala grobna tišina. Vse se je menda umaknilo soparici in poskrilo v grme. Nobena ptica ni začivkala, noben list ni zatrepetal; celo žužkov ni bilo videti. Vse se je menda seučilo. Nas pa to ni nič motilo, da ne bi čvrsto stopali in pokali po grudavi stezici. V gosjem redu smo šli dalje in vedno srečavali rdeča znamenja, katera so nas uverjala, da smo na pravi poti. Pridemo iz ozke soteske na kraj, odkoder se vidi proti Fužinam. Na levo je Tolstec, na desno valovito hribovje, ki se vleče proti Sedmerim jezerom. Tu se cepi steza v dve. Herkul na razpotju, katera bo prava? Ena steza je vedla na levo naravnost kvišku kakor po stopnicah, druga se je vila med ruševjem nizdolu. Nam se ni ljubilo hoditi kvišku, zato smo vadljali na klinčke, kdo pojde prave poti iskat. Vadlja je zadela Tončka. Šel je na desno nizdolu, mi smo pa sedli in sukali cigarete. Kmalu se oglasi Tonček in pravi: „Pot je dobra! Za mano! V polu ure bomo v dolini in potem pojdemo za potokom v Fužine.“

Slušali smo ga, hitro vstali in se spustili po strmi stezi. Ali komaj dober streljaj od Tončka se je tista steza izgubila, znamenj ni bilo nobenih, in mi nismo vedeli ne naprej ne nazaj. Kaj storiti? Lojze je hotel, naj zopet vadljamo in gremo gledat drugo stezo. Toda njegov predlog je propadel, ker se je vsak bal, da bi moral lezti nazaj tako visoko. Zato je obveljala Tončkova misel, da gremo naravnost, četudi ni nobene poti. Vleklo ga je zopet to, da bo pot bolj zanimiva, vratolomna, torej za hribolazca bolj imenitna. Vdali smo se in šli.

V petih minutah smo bili v gostem ruševju. Veje so nas teple, dvigale, guncale in zibale, da smo se s početka smejali in se drsali in padali po vejah. Ali take zabave smo se kmalu naveličali. Začeli smo iti vprek na desno, da smo prišli bolj na jasno. Tam smo sedli na mah in počivali. Vroče nam je bilo, da je kapalo vsakemu od čela. Usta so bila suha; slivovka nam je samo provzročala še večjo žejo; drugega nismo imeli ničesar. „Naprej!“ je bilo naše geslo, in zopet smo kolovratili čez drn in strn, kakor je kdo mogel. Vsi utrujeni in izmučeni od silne vročine zopet ležemo pod vegasto bukev, kjer je raslo nekaj borovnic. Začeli smo jih zobati ter si gasiti žejo.

Ko smo se tako tiho pasli po črnih jagodah, začujemo dokaj daleč na desno zvonec. „Krave so nekje,“ si mislimo in sedaj zvemo od pastirja za pravo pot. Takoj vstanem in zahukam trikrat. To je po vsi Gorenjski znamenje, da se komu ne godi dobro, ali da kliče koga v bližini. Hukanje ponovim, dvakrat, trikrat. Nič. Jezilo nas je. „Čakajte tu,“ pravim, „sam grem za zvonce in naučim tistega pastirja, kako se je vesti ob takem klicu.“ Tovariši so ostali pri borovnicah, jaz sem pa šel iskat črednika.

Četrť ure sem hodil in naletel na kravo, ki je stala skrita v grmu in prežvekovala. Zopet kličem. Po gorah je odmeval moj klic, a odgovarjala mi je samo jeka, nekam porogljivo in smešno, češ, prav vam je. Gora ni nora; je le tisti nor, kdor gre gor. A vkljub temu nisem izgubil poguma in nade ter šel še dalje. Kmalu dobim več živine in tedaj sem bil prepričan, da mora biti pastir blizu. Postavim se za neki grmi in zopet kličem. Tedaj zahrešči iz grma razklan glas, kot bi se odprle nenamazane duri od skednja, da sem se ustrašil. Obrnem se, in iz grma mi prileze staro babišeče, ki me zija z napol odprtimi usti. „Koga-aa?“ je ponovila pastirica. V rokah je imela pričeto veliko, debelo volueno nogavico. „Zakaj se niste oglasili, zarežim jezno nad žensko. Ta me pogleda še bolj debelo in zopet ponovi: „Koga-aa?“ Viž ga kleka, ženska je gluha kakor bukov štor. Stopil sem tedaj bliže do nje in ji zagrmel na uho, kolikor sem mogel s suhim grlom. Tedaj me je umela. Povedala mi je, da smo zašli, in da moramo nazaj, če hočemo v Bohinj. Ker tod doli da se ne pride, pod nami da so velikanske navpične skale. Preko Tolstca imamo najlepšo pot.

S to slabo tolažbo se vrnem nazaj. Ko sem oznanil svoje poslanstvo, je pogledal drug za drugim s tožnim očesom gori preko tistega ruševja proti strmi stezi na skalo. „Saj sem pravil, pa me ne slušate,“ je godel Lojze in ošteval Tončka. Ali vse to ni nič pomagalo. Nazaj smo morali. In sedaj naj si vsak misli, kakor ve in zna, to pot nazaj. Trudne noge, pekoče solnce, silna žeja pa navpičen breg, obraščen z gostim ruševjem. To jo bila muča. Nihče ni govoril. Vsak se je tepel in rval s tistimi vejami, ki so nas odrivale nazaj ter nas zmučile in uznojile do skrajnosti. Vse sile smo morali napeti, da smo prišli skozi veje do kamenite steze. Tam smo bili tako upehani, da smo pocepali na tla kot muhe

o sv. Martinu ter hropili kot upehana divjačina, katero gonijo pol dne lovski psi. „Žeja, žeja,“ samo to je zajecal ta in oni in s sesušenim jezikom iskal slin po ustih. Trgali smo liste, grizli lubje, da bi osvežili usta.

Po precejšnjem oddihu se je zopet glasilo geslo: „Naprej!“ Tam nismo mogli ostati. Na polovici pota po tisti stezi zagledamo nad seboj naprej visečo skalo, obraščeno z mahom. Skala je bila pa videti mokra. Z zadnjim naporom smo šli do nje in zares našli moker mah. Snežnica je pronicala skozi skalo. Natrga si ga vsak velik klobčič in ga stiska. Kapljica umazane kaluže je pritekla iz njega. Oj kako smo jo posrebal, kakor da bi na Olimpu nektar in ambrozijo uživali! Kaj nam je bilo mar prsti in peska, ki je kapal v usta od mahu! Da je bilo le mokro, hladno, prileglo se nam je. Tam smo zopet počivali nekaj časa, potem pa vzeli vsak celo butaro mahu s seboj na pot.

Kmalu smo bili vrhu kamenite poti in zagledali smo lepo zeleno brežino tolstčevo. Up, da bomo kmalu prišli do vode, in naš neprecenljivi mah sta nas krepila, da smo šli dalje. Toda na vsakih petdeset korakov smo zopet plegli po tleh in iskali pomoči v mahu. Ko smo tako še parkrat počili, zagledamo pod seboj lepo trato in na nji dve koči. Na planini smo bili. Hitro stopimo navzdol. Ali zopet smola. Koči sta bili obe zaklenjeni, in žive duše ni bilo nikjer čuti. Vode, studenca ali korita tudi ni bilo pri koči. Vendar so nam sveže stopinje kravjih parkljev dokazale, da planina še ni zapuščena. Zato so drugi ostali pri koči, jaz kot neki vodja, ki z drugimi vred nisem nič vedel o tistih krajih, sem moral iti klicat ljudi. Pustil sem palico in nahrbtnik pri koči. S seboj sem vzel le dragoceni mah.

Komaj dober streljaj od koč, na robu, sem zagledal precej visoko posočo se čredo. Sedaj velja. Hitro ožmem mah, ulovim par kapljic v usta, potem pa čvrsto zahukam. Takoj se mi odzove od črede ženski glas, zvonek in mlad, da se je odmev razlegel daleč po okolici. Videl sem, kako se je s skale dvignila pastirica in gledala doli, odkoder je slišala klic. Silno veselje, da dobimo pomoči, mi je dalo novo jakost, in zavpil sem in zamahnil z roko, naj pride doli. Pastirica je zavrnila krave in takoj krenila proti koči. Legel sem na travo, stisnil še enkrat mah in posrebal zadnjo kapljo, potem sem ga zatočil po bregu; le par bilk sem ohranil in jih skrbno spravil v notes, da so mi veden spomin tiste nesrečne žeje.

Mina je bila kmalu pri meni. Bilo je to dekle kakih osemnajstih let, zraslo kot jelka v gori, rdeče, okroglolično kot Miklavževo jabolko. Veselo je stopila predme z dolgo šibo in se smehljala tako naivno in preprosto ter mi malec kazala goste bele zobe, ki so bili kakor ulit vzorec zdravih in lepih zobkov. Nehote sem se domislil Gregorčičeve pesmi:

Tam gori za tretjo goro
Planina dviguje v nebo se — — —
Kjer narod biva še krepak — —
Ki svet ga pomehkužil ni,
Ki svet ga še okužil ni — —

Povem ji hitro in kratko, da smo na smrt žejni, ter prosimo vode. Smejala se je trditvi, ali šla je vendar drage volje z mano do kočee, kjer je vzela takoj vedre in šla pod kočee iskat vode. Postavila je polu škašček kristalno čiste studenčnice na trato, prinesla korec, mi smo pa planili po vodi kot lačni volje nad ovco. Tonček ni mogel počakati korca. Kar nad vodo se je nagnil in pil. Parkrat je krožil korec krog škafa, in vodo smo izpili do zadnje kaptje. Mina je pa na pragu stala in se smejala gosposkim ljudem, da jim voda tako tekne. Še enkrat je šla po njo, ali poslej smo ji dokaj prizanašali. Žejo smo si ugasili, in vrnil se nam je po prebitih mukah stari humor. Ležali smo kot njega dni Titir ali Melibej na trati ter „procul negotiis“ utrinjali dovtype in šale, peli, vriskali in se zabavali kot mladi leviči pred brlogom.

Ko smo ugasili žejo, treba je bilo udušiti tudi glad. Naprosili smo Mino, naj nam skuha žgancev. Hitro je zakurila pod sajastim kotlom, nalila vode vanj, potem pa šla klicat krave, ki so se tudi same vračale proti kočee. „Cikica, cikica, pisana, jelena“ — tako jih je vabila, in vse so slušale njen glas in prišle na molzišče. Kmalu se je penila polna posoda sladkega mleka. Nesla ga je v kočee. Tam je zmešala kmalu rumene turščične žgance v kotlu, kotel prinesla ven na trato, ga postavila med nas in razdelila lesene žlice.

Izvrstna kuharica je bila tista Mina. Nobena češko-dunajska kuharica ne bi ji bila kos pri žgancih. Kar tresli so se, kot bi bili na maslu vmešeni. Ko je izlila v kotel še mleko, tedaj smo mahuli po planinski jedi z lesenimi žlicami ter jedli, kot bi pri fari zvonilo. Da pa Mini ni bilo dolgčas ob našem apetitu, smo ji dali iz nahrbtnikov gnjati, salam, sira in pogače. Tedaj je tudi ona pridno ugrizavala z belimi zobmi, in vsem nam je bilo zares „kanibalsko dobro“.

(Konec prihodnjic.)

Črtice s potovanja hudomušnega Janka.

Spisal J. M.

(Dalje.)

V gradu Kinburgu so gospodovali grofi Kinburgi in Lehsgemindi; za temi so ga dobili v last salzburški škofi. Zadnji grof je ljudstvo neusmiljeno tlačil. Ko je neki vdovi vzal edino kravo, ga je uboga žena proklela. „Tako dolgo bodeš gorel v vicah,“ mu je zažugala, „dokler se ne razruši grad in ne zraste smreka na njegovih razvalinah. Iz te smreke bodo naredili zibel, in v nji bo ležal otrok, ki postane duhovnik. Šele takrat bodeš rešen iz vic, ko bo pel ta novo mašo!“ Smreka že raste na razvalini, mine pa še precej časa, predno bode dovolj lesa za zibel.

Janko se je precej potil, ko jo je mahal proti vasi Ober-Peischlach; kakaj kolovoz je precej strm. Ko je pa prisopihal na vrh, ga je peljala pot bolj

po ravnem po Kalški dolini. Globoko pod cesto divja v temnih tesnih potok, ki dobiva vodo iz ledenikov Vel. Kleka. Pogosto se skriva turistu, in le bučanje njegovih bliskovito se drevečih valov mu bije na ušesa

Zdajci je Janko obstal; naslonil se je na palico in nepremično občudoval Vel. Klek, ki se mu je nenadoma pokazal. In zares, prekrasen je njegov pogled s tega mesta, malo pred selom Staniska. Visoko v modro nebo dviguje silni gospodar Visokih Tur svojo z ledeniki ovenčano glavo. Na njegovi strani se razteza Klekova stena, na desni zapaziš Orlovo počivalo; krasno se vidi na modrem ozadju greben, ki se znižuje silno strmo od vrha Kleka na Vanitovo škrbino; zdi se ti kakor ostra zagozda, porinjena med širna ledenika Ködnitz in Teischnitz. Ledeniki izginejo sledujoč v temnih granitnih stenah, pod katerimi se raztezajo zelene planine, te pa meje temnozeleni gozdovi. Prelepo je res nasprotje med barvami, ki se ti kaže tu v prirodi.

Veselo gre Janko naprej, saj je Klek tako čist; krasen razgled ga čaka. Bleščeči se vrhovi mu izginejo izpred oči; le divjajoči valovi Kalškega potoka se prikazujejo vedno jasneje iz črne grape. Toda ti ga ne zanimajo, zakaj on sanjari. Kako bi bilo lepo, si misli Janko, ako bi tu stanovali še Slovenci. Kako bi pač tu delovalo „Slov. plan. društvo.“ Jaz bi pa morda postal župnik v Kalsu, in bi imel tako imenitnega župljana, kakor je Vel. Klek. Postavil bi na njegov vrh stolp in se z njim ovekovečil, kakor se je Aljaž s svojim na Triglavu.

Iz tega skromnega premišljevanja ga zdrami šele bučanje potoka Almbacha, ki pada v lepem slapu v dolino. Tudi Klek se zopet prikaže iznad zelenih planin. Klekova stena je že nasadila „kapo“, in tudi klekovega vrha so se prijemale meglice. Toda Janka to ni vznemirjalo; ledeni velikan malo pomaje z glavo, si je mislil, in megle se razgube. Mahal jo je ročno naprej, da bi bil že opoldne v Kalsu, ker je nameraval še isti dan polezti do Vanitove škrbine ali pa, če bi bilo mogoče, do Orlovega počivala. Kapnilo mu je pa še precejšnjokrat od brade, predno je zagledal vitki zvonik kalške cerkve.

III. poglavje, v katerem zve bralec vse, kar je v njem, ako ga pazljivo prebere.

Kals ima popolnoma značaj krajev, ki so visoko v planinah skriti svetu. Toda ljubkosti, katero najdeš tu in tam v visokih krajih, pogrešaš tu popolnoma. Cela Kalška dolina je resna, divja, kakor da hoče hribolazcu zadati strah pred velikani, na katere mu je pot iz nje odprta. Kakor različno pripovedujejo, kako je nastala Sv. Kri na Koroškem, ravno tako je več pravljič o tem, kdo so bili prvi naselniki te doline. Pripovedujejo, da so nekdanj prišli orjaški roparji čez Ture in si poiskali pod Vel. Klekom skrivališča, od koder so hodili na razne kraje ropat. Zgodevina nas pa uči, da so prišli Slovani s Salzburskega čez Ture in se naselili po vseh dolinah, ki se razprostirajo od njih proti jugu. Prvi naselniki Kalške doline so bili torej naši pradedi. To mnenje podpirajo ponemčena slovenska

imena, kakor n. pr. Frussnitz (Brunsice) ali Windischmatrei. Ako pa kdo ni o tem prepričan, mu Janko to zgodovinsko resnico takoj dokaže s kozolci, katerih je polno po Kalški dolini, dasi so brez streh. Kdor pa niti temu dokazu ne verjame, mu pač ni več pomagati.

Vas Kals je bolj majhna, pa čedna. Sredi kopice v tirolskem slogu zidanih hišic se dviguje vitki zvonik poleg prostorne lepo prenovljene cerkve. S pokopališča imaš lep razgled po dolini. Velikanske temne stene, nebotačni vrhovi, deroči hudo-urniki, vse to te spominja, da si v soseščini Visokih Tur. Kakor Triglav visoko se vzdiguje na severu izza temnih[!] gozdov Bretterspitze. Nalik velikanskemu nasipu se vleče mogočni hrbet gore Schalatzberg, iznad katerega moli Polershöhe (2252 m). Z njim se združuje pri vršacu Figershöhe (2740 m) Voledischnitz (2406 m). V skupini Granatkogla te posebno zanima orjaški Muntanitz (3228 m); proti jugu pa zapaziš prelaz Kalsertthörl (2205 m), ki je imeniten zaradi lepega razgleda. Pred nogami ti leži lepa kalška kotlina, po kateri so posejana mala sela z začrnelimi hišami. Po nji dreve svoje mlečnobeke valove potoki, ki izvirajo izpod ledenikov; srdito buče, kakor da se jeze, da si upa ta kosček rodovitne zemlje v njih kraljestvo. In res hudo vladajo tu povodni možje; velikanske skale, ki so nekdanj bile v stenah visoko v gorah, groblje in odtrgani kosovi zemlje ti pričajo o njih silovitem gospodarstvu. Povsod najdeš sledove divjajočih naravnih moči. Ne smemo se torej čuditi, da biva tod krepek, pogumen rod, ki ne pozna — živčne bolezni.

Ne zamerim Janku, da je prilezel tudi v ta kraj, ki je večji del leta zapuščen. Tudi jaz bi rad ostal tu dalje časa, če bi mogel in utegnil. Prost bi bil vsakdanjih skrbi in mirno bi živel v prosti naravi. Z visokih vrhov bi gledal vzhajajoče soluce in občudoval v zlatu njegovih žarkov čuda, katera je ustvarila mogočna Stvarnikova roka. V strmem pečevju in na razpokanih ledenikih bi poskušal in krepil svojo moč v boju zoper nevarnosti, katerih se v gorah ne manjka. Telesno utrujenega, toda duševno pokrepčanega bi me vabilo zvečer žvenketanje zvoncev na zelene planine. Ležal bi na mehki travi pred nizko pastirsko kočico in gledal, kako obliva luna s svojimi bledimi žarki rjave granitne steve in se zrcali v lesketajočih se ledenikih. Tudi telesno okrepčan bi prijel ob zori drugega dne zopet za palico in hitel na vrhe, gledat novih krajev, novih krasot. Toda komaj sem bil prišel v planine, sem se moral že od njih posloviti.

Kaj je pač najzložnejše, najlepše življenje v mestu proti življenju na planinah! Tam te vedno nadlegujejo potrebne in nepotrebne skrbi, ki ti tu niti na misli ne prihajajo; duh ti je lehak, kakor da bi imel peroti. Tam se moraš vdajati družabnim sponam; kolikokrat te slabo, napačno tolmačijo; v obraz te hvalijo, za hrbtom obirajo; priča moraš biti spletk, preprirov, ki se ti studijo; duševno utrujen greš počivat, in ko zopet vstaneš, ti stopajo že pred oči sitnosti, katere so ti kalile mir prejšnji dan. Tu v planinah ne občutim nič tega. Čeprav sem sam, ne čutim

se vendar zapuščenega. Kako mi more biti pač dolgčas, ko mi doni na uho bučanje slapov in zrem v penec se valove gorskih potokov, ko šepetajo nad menoj vrhovi vitkih smrek in mi pripovedujejo o vsemogočnosti božji strmi ledeniki in zelene planine, orjaški vrhovi in prijazni doli! Nekako vzvišenega se čutim nad ljudmi, ki se prepirajo v šumnih mestih pogosto za oslovo senco, begajo za srečo, ki jim je le v nesrečo, in uživajo s polno kupo sladko slast, ki je v resnici le grenak strup. Na planinah uživam pravo veselje; tu se nasičujem s slastjo, ki je koristna duši in telesu. In ako srečam hribolazca, ne grem nemo mimo: prijazno se pozdraviva in vesela sva, če naju vodi ena pot. Prijatelja postaneva v hipu; kar ima kdo v nahrbtniku, deliva bratovsko in ne zapustiva tudi v nevarnosti drug drugega. Kako radi me sprejemajo planinci pod svojo borno streho; tu ne najdeš tiste umetne prijaznosti, ki se mora „posrebrniti“, če si jo hočeš pridobiti. Veselega srca ti postrežejo z malim, kar imajo sami.

Ako si torej hočeš odpočiti od duševnega napora in se vsaj za kratek čas iznebiti skrbi, ki ti tarejo duha, pohiti malo na planine. V njih boš našel mir, katerega v mestnem šumu zastoj iščeš. Teško se bodeš ločil od gora in prepričan boš, da si najlepše dni v njih preživel

(Dalje prihodnjič.)

Društvene vesti.

Novi člani: I. Osrednjega društva: Veršec Maks, bančni ravnatelj v Ljubljani

II. Radovljiške podružnice: Jošt Franc, revizor in tajnik „Zveze slovenskih posojilnic“ v Celju.

Izkaz darov za „Jubilejno kapelico sv. Cirila in Metoda pod Ojstrico“. Darovali so: milostljivi gospod knez in škof dr. Michael Napotnik 10 gld.; č. g. Fr. Ogradi, opat v Celju, 10 gld.; slavna posojilnica v Mozirju 50 gld.; slavna posojilnica v Celju 10 gld.; slavna posojilnica na Vrauskem 10 gld.; slavna posojilnica na Ljubnem 5 gld.; g. R. Bratanič, trgovec v Lučah 20 gld.; g. Gregor Plesnik, pd. Knez v Solčavi, za zvon 10 gld. 95 kr.; neimenovanec v Solčavi 7 gld.; č. g. A. Rodošek, župnik v Mozirju 6 gld.; g. Norbert Zanier, trgovec in veleposestnik v Št. Pavlu, 5 gld.; č. g. L. Herg, stolni dekan v Mariboru, 5 gld.; č. g. Ig. Orožen, stolni prošt v Mariboru, 5 gld.; č. g. dr. M. Matek, podravnatelj duhovnišča v Mariboru, 5 gld.; g. A. Turnšek, trgovec

v Nazarjih, 5 gld.; č. g. Fr. Višnar, kaplan pri Sv. Križu, 5 gld.; č. g. Ivan Krančič, kaplan v Celju, 5 gld.; č. g. Franc Čerjak, kaplan, 4 gld.; po 3 gld. so darovali: č. g. Anton Borsečnik, župnik v Gornji Polskavi; č. g. M. Gabere, župnik v Kapeli pri Brežicah; č. g. Fr. Janežič, c. kr. profesor v Mariboru; č. g. P. Gregor Jenič, kapucinski gvardijan v Celju; č. g. M. Ljubša, učitelj v kaznilnici karlovski v Gradcu; č. g. A. Medvešček, kaplan v Grižah; č. g. V. Mikuš, župnik v Št. Jurju ob juž. žel.; č. samostan v Nazarjih; neimenovana v Gornjem gradu; g. Fr. Ks. Petek, trgovec na Ljubnem, in g. dr. J. Vrečko, odvetnik v Celju. — Po 2 gld. 50 kr. so darovali: č. g. Fr. Korošec, nadžupnik pri Sv. Križu; g. Peter Majdič, lastnik parnega mlina pri Celju; č. g. Jos. Ulčnik, župnik na Rečici, in č. g. M. Zorko, kaplan na Rečici. — Po 2 gld. so darovali: g. dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju; g. Jakob Pukl, urednik na Dunaju; g. F. Golgranc, stav. mojster v Celju; č. g. E. Trstenjak, mestni kaplan v Slov. Bistrici;

č. g. A. Rančigaj, vikar v Celju; g. M. Kocbek, c. kr. notar v Marenbergu; č. g. Jos. Kunej, župnik v Zgornji Ponikvi; neimenovanec v Gornjem gradu; č. g. A. Lednik, župnik v Ločah; g. A. Herle, posestnik v Solčavi; č. g. Jos. Zagajšek, župnik na Muti; č. g. Štefan Pivec, kaplan v Škalah; č. g. Jos. Majeen, dvorni kaplan v Mariboru; g. Jos. Pauer, trgovec v Braslovčah; č. g. K. Hribovšek, ravnatelj duhovnišča; č. g. dr. A. Medved, c. kr. profesor v Mariboru; č. g. A. Fišer, župnik v pok. v Jarenini; č. g. A. Urek, župnik v pok. v Brežicah; č. g. Jakob Krušič, župnik v Št. Andražu; č. g. Franc Časl, kaplan v Kamnici; č. g. J. Ramor, župnik v Šmihelu; g. J. Virjak, učitelj pri Sv. Križu; g. M. Zidarn, veleposestnik v Šmartnem; č. g. Jakob Kitak, župnik v Šmartnem. — Po 1 gld. 50 kr. so darovali: č. g. D. Roškar, kaplan v Hočah; č. g. Fr. Simonič, stolni kaplan v Mariboru; g. Kelemina v Mariboru; g. Josip Širca, župan v Žaleu. — Po 1 gld. so darovali: g. dr. Fr. Jurtela, odvetnik v Ptuj; č. g. Ferdo Jan, župnik v Št. Petru v Sav. dolini; g. A. Klemenšek, pos. na Ljubnem; g. Ivan Časl, posestnik pri Sv. Frančisku; g. dr. H. Borštner, zdravnik v Št. Lovrenca; č. g. K. Presker, kaplan v Šoštanj; č. g. A. Kolar, kaplan pri Sv. Petru pod Sv. Gorami; g. Tom. Wajda, tajnik okr. glavarstva v Celju; č. g. Ed. Janžek, župnik pri Sv. Marjeti pri Rimskih Toplicah; č. g. Jakob Korošák, kaplan pri Sv. Duhu v Ločah; č. g. dr. Jos. Suhač, župnik pri Sv. Ani na Krembergu; č. g. A. Mojžišek, kaplan pri Sv. Ani; č. g. Dav. Meško, župnik pri Kapeli v Slov. Gor.; č. g. Gašper Zrnko, kaplan pri Sv. Lenartu; č. g. A. Šijanec, kaplan v Št. Jurju v Slov. Gor.; č. g. Jak. Hribernik, spiritual v Mariboru; č. g. dr. Kovačič, profesor v Mariboru; č. g. Josip Atteneder, župnik na Polzeli; č. g. Fr. Lom, kaplan v Šoštanju; g. J. Koprivnik, c. kr. profesor v Mariboru; g. Greg. Veternik v Loki; č. g. Fr. Cizej, župnik v Šmartnem; č. g. A. Postružnik, kaplan v Šmartnem; g. Jakob Černevšek, posestnik v Okonini; g. M. Remic, posestnik v Spod. Krašah; g. Janez Komar, posestnik v Spod. Krašah; Franc Ogrizek in Marija Ogrizek, trgovca na Slatini; Tereza Lolek, točarica na Slatini; N. N. na Ljubnem; g. Julij Žigan, posestnik in trgovec na Polzeli; č. g. Fr. Puntner, župnik pri Novi Štifti; č. g. Ivan Fevš, profesor bogoslovja v Mariboru; g. dr. Jos. Kolšek, odvetnik na Laškem; č. g. Matija Frece, župnik v Belih vodah; g. Fr. Mlakar, posestnik v Hošnici; č. g. Fr. Šalamun, dekan v Rogateu; č. g. M. Horvat, dvorni kaplan kneza Windischgrätza v Konjicah; č. g. K. Belšak, kaplan pri Sv. Petru in Pavlu; g. Janez Krajnc, posestnik na Ljubnem; g. Fr. Roblek, veleposestnik v Žaleu; č. g. Anton Ribar, župnik pri Sv. Vidu pri Planini; č. g. A. Hutter, provizor pri Sv. Jakobu na Koroškem; g. J. Fon, c. kr. profesor v Celju. — Č. g. Fr. Hurt, kaplan v Starem trgu, 70 kr. — Po 50 kr. so darovali: č. g. Fr. Repolusk, župnik v Št. g. J. Schmid, trgovec v Mariboru; neimevidu; č. g. Martin Sket, župnik pri Sv. Rupertu nad Laškim; č. g. Janez Wolf, župnik v Zabukovju pri Sevnici; č. g. V. Janžekovič, kaplan v Oplotnici; g. Franca Prislan, posestnica v Gornjem gradu; č. g. A. Šijanec, župnik pri Negovi; č. g. Jos. Weixl, kaplan v Ljutomeru; č. g. Jakob Kosar, kaplan pri Sv. Petru pri Radgoni; g. J. Bakšič, c. kr. poštar v Šmarjem; č. g. o. K. Stanrinski, kaplan pri Sv. Trojici; č. g. Jernej Voh, župnik v Konjicah; g. A. Rotar, cerkovnik v Novi Štifti; g. Janez Miheličnik, posestnik v Pobrežju; č. g. H. Krašovec, kaplan; g. J. Belle, potovalni učitelj v Mariboru; g. J. Lindenmaier, posestnik v Slovenjgradu; č. g. A. Brdnik, kaplan v Ptuj; g. J. Postružnik, c. kr. kontrolor v Ptuj; g. S. Šentjure, organist v Ptuj; g. J. Kač, obč. tajnik v Žaleu. — Nabrali so še posebej; g. dr. J. Frischauf, c. kr. vseučiliški profesor v Gradu, 37 gld., č. g. M. Šmid, župnik v Solčavi, 20 gld.; g. Jože Terčak, učitelj v Laporju, 6 gld. 30 kr.; g. A. Petriček, učitelj v Žaleu, 13 gld. 21 kr.; g. Franc Terčak na Rečici, 2 gld. 25 kr.; g. Fr. Kocbek, nadučitelj v Gornjem gradu, 7 gld. 35 kr.; g. Juri Planinšek v Lučah je nabral po luški fari 60 gld. 4 kr. — Po nabiralnikih v raznih gostilnicah se je nabralo in sicer: v gostilnici g. A. Klemenška na Ljubnem 1 gld. 50 kr.; g. Lichtenekerja na Ljubnem 2 gld. 10 kr.; g. Jakoba Planinšeka v Lučah 2 gld. 80 kr.; g. N. Zaniera v Lučah 4 gld. 80 kr.; g. J. Terčaka na Rečici 9 gld. 50 kr. (nabrala

gospica Katrica Terčakova), g. Fr. Prislana na Rečici 2 gld. 56 kr.; g. A. Turnška v Nazarjih 7 gld. 62 kr.; g. J. Tratnika v Mozirju 3 gld. 80 kr.; g. Ant. Goričarja v Mozirju 3 gld. 84 kr.; g. Fr. Spendeta v Gornjem gradu 7 gld. 60 kr. (nabrala Ivanka Trepelova). Ob blagoslovitvi kapele se je nabralo pri darovanju 34 gld. 64 kr., v pušici pa 7 gld. 47 kr. — Nadalje so darovali: č. samostan v Nazarjih portatila, g. P. Ručigaj, trgovec v Bočni, vosek za sveče, g. Ivan Robnik, posestnik v Lučah, pa je napravil razno železino zastoj. — Vsem tem blagim darovalcem in nabirateljem izrekamo najtoplejšo zahvalo. Zgradba kapelice je stala nekaj stotakov več, nego se je nabralo darov. Prosimo torej še daljnjih blagohotnih darov, da se pokrijejo vsi stroški.

Kronografikon v jubilejni kapeli pod Ojstrico se glasi:

CAPELLA ISTHÆC

LEONE SACERDOTII PRÆCLARI

AC VRBI & ORBI PERVTILIS LVSTRA

BIS SEX,

FRANCISCO IOSEPHO REGNI ILLVSTRIS

BIS QVINQVE PERFICIENTIBVS

VIRIBVS VNITIS EXSTRVCTA.

Sestavil je kronografikon preč. g. Fr. Dovnik, dekan v Gornjem gradu. Zahvaljujemo ga najtopleje!

Planinski večer z razstavo slik fotografov-amateurjev. Dne 17. t. m. je priredilo Slov. plan. društvo v Narodnem domu zabaven večer z razstavo slik. Kakor smo že zadnjič poročali, se je odzvalo sedem amateurjev, ki so poslali odseku 100 slik v presojo.

Triglavsko darilo so razsodniki prisodili gosp. Antonu Gregorcju za sliko „Jutro v Krmji“, I. planinsko darilo gosp. E. Wlasaku za sliko „Klanško jezero s pogledom na Mangart“, II. planinsko darilo gosp. Vinku Čamerniku za sliko

„Ojstrica“. I. pokrajinsko darilo so priznali gosp. J. Zazuli za sliko „Krka pri Zagradcu“, II. pokrajinsko darilo pa gosp. Ivanu Seunigu za sliko „Kranj“.

Slike, ki so izvršene na različnih papirjih, med katerimi tudi platinotipija ne zaostaja, kažejo, da so z velikim okusom tekmovalci izbirali in posnemali predmete ter jih tudi tehnično pravilno izvršili. Posebno pozornost vzbujata obdarovani sliki „Jutro v Krmji“ z žarečo Urbanovo špico in Mlinarico, pod katerima v nižavi je še mrak, in „Klanško jezero s pogledom na Mangart“. Tudi „Ojstrica“ je čista in vabeča. „Krka pri Zagradcu“ in „Kranj“ pa delata vso čast slikarjema. Gosp. Zazula umeje momentno slikanje kakor malokdo; vidi se mu, da se je več let temeljito s to umetnostjo bavil. Pri „Kranju“ pa človek ne ve, ali bi bolj občudoval starodavno, povsem čisto naslikano mesto ali pa veličastne snežnike v ozadju. Poleg teh je še mnogo slik, ki so vredne laskave ocene. A to prepuščamo sl. občinstvu, ki si je ogledalo na plan. večeru razstavo. Drugi pa, ki so jo tedaj zamudili, naj si ogledajo pri narodnih trdkah Gričarju in Mejaču in L. Schwentnerju nekatere tam razstavljene slike. Omeniti nam je še, da je urednik Doma in Sveta več slik odbral, da jih priobči v svojem listu. Poleg zanimive razstave slik je bilo na planinskem večeru tudi predavanje. G. prof. Orožen je zbrano odlično družbo popeljal na goro Lisco pri Sevnici ter ji z nje razkazal ves razgled po daljnji okolici. Ta lepi spis priobčimo drugo leto.

Naši dični „Piparji“ so počastili ta večer starostu turista, vrlega g. Franca Kadilnika, ter mu v znak priznanja in veslespoštovanja izročili častno diplomu za pivenstvo v slovenski turistiki, ki si ga je pridobil v l. 1897. s prehojo 61.000 m v višino.

Slavno društvo „Ljubljana“ je z izvrstnim petjem zabavalo častito občinstvo. Nov spev se je glasil ta večer naša popotnica „Planinska“, ki jo je zložil g. Ivan Resman in krasno uglašbil g. Anton Foerster, je razvnela in navdušila vse.

V Kocbekovi koči je „Savinska podružnica“ prenarodila vsa ležišča, ker so bila že pretrda; blazine in zglavniki so napolnjeni večinoma z novo morsko travo. V podstrešju je pomnožila število slammic, ter jih je zdaj skupaj 14. Prikupila je tudi 6 velikih belih odev (vojaških kočev). —

Blizu kože je velika odprta zijalka, ki ima na eni strani votlino v skalo. To votlino je podružnica prezidala ter napravila v nji klet, v kateri ostanejo pijače mrzle kakor v ledenici. Pred kletjo stoji dolga miza z dvema klopema. — Od kože do jubilejne kapele je napravila lepo pot.

Književnost.

Tri sonetna vienca. Iz putne bilježnice priobčio F. M. U Zagrebu 1897. Tisak Dioničke tiskare. — V ti prav lični knjižici, obsegajoči 61 strani male osmerke, opeva znan hrvaški pesnik in prijatelj naših lepih planin v krasnih in dovršenih sonetih posamezne dele Slovenskih planin in divne hrvaške pokrajine. V teh sonetih se nam kaže pesnik kot navdušen prijatelj prirodnih krasot in planinstva sploh.

Frischauf, Kadilnik, i Ti, oj Alijažu!
Vam vekom bila spomen u nas živa!

Teutonije sine, a Euklidov vjestniče,
Ti svetla uma i srca žarka trači
Slovenske obasja gore; zar da baci
Anátemu Ti za to koji biedniče?!

„Hajd ù vis“ i „per aspera ad astra“
Tvoje ime kliče — pa zašt' ne i Slovencu? —
I k suneu vodi iz maglá .... kritikarstvâ!

A Ti, Kadilniče, koj tome u viencu
Stasom si kraljić, dôbju i srcem orô,
Triglavu uzleti i stoti put oj skoro! —

Velike zasluge in plemeniti značaj
Frischaufov pa proslavlja pesnik v sonetu:

K šestdesetj godišnjici profesora philantropa.

Ti učiš sumjerje i razmjer skladni,
Što rêde broje i like vasionè,
Što vode zviezde i glase umione
I šare mile: zakon svjetovladni.

Ti učiš sve, koje hraniš iz usana;
Ti učiš: kozmos je, gdje u razmjer zlati
S manjim se veći slaže, a sunovrati
Gdje manjeg veći u ništa, to je... nirvâna!

Ti tako učiš: harmoniju svieta!
Što učiš, zar da to i ne tvoriš tvorom?
Što svijetu je u har, ljudstvu zar da je šteta?

Oj blago Tebi! Za Tvojom ée gorom
Iz strasti magle jednom i oni uzići,
Ki sad Te kore, i k zviezdám Ti ime dići! —

Knjižica obsega najprvo tri sonete, v katerih vabi pesnik prijatelja Lovra v Triglavsko obližje. I. vienac ima nastopne sonete: Brat s bratom (U Beloj Peči); Svetogorske golubice. (U postaji „Kranjska gora“); Trebiško četveropuče; Večerom i zorom. (U Trebižu); Ziličin ponor. (Blizu Trebižkoga kolodvora). Za dažda; Na Predilu. Na Višarju. II. vienac obsega sonete: Od Bele Peči do Dovja: Kod „Aljaževe kuće; Peričnikov stap; Tri začastna planinara slovenska. (U selu Mojstrani.); K šestdesetj godišnjici profesora philantropa; Savica i Sava. (U Bohinju.); Bieloj Ljubljani; Uspomena iz Ljubljane. — V III. viencu so soneti: Od gorá do mora; Pri moru san i java; U Novom Vinodolskom; U Opatiji; Prividjaj na Trsatu; Sa Sljemenske piramide. — Ti soneti omenjajo tudi naprave in delovanje „Slov. plan. društva“ in v posebnem sonetu proslavlja pesnik naše tri častne člane, v drugem pa še posebno plemenito delovanje znanega planinoslovca prof. Frischaufa. Dne 13. avgusta l. 1897. so se slučajno sešli pri Smercu v Mojstrani naši 3 častni člani, katere opeva v sonetu:

Tri začastna planinara slovenska.

(U selu Mojstrani.)

V Mojstrani, na pogled Triglav diva,
Tri častna lika bratski ruke slažu:

Omenjeno knjižnico priporočamo najtopleje vsem prijateljem naših planin in prirodnih krasot sploh in ji želimo mnogo čitateljev. Vsakega bodo soneti navduševali za planinstvo!

Novo urejena lekarna
PRI MARIJI POMAGAJ
M. Leustek

v Ljubljani na Reseljevi cesti št. 1
 (poleg Mesarskega mosta)

priporoča svoja zanesljiva, sveža in preizkušena zdravila, kakor tudi vse v farmacevtsko-higienično stroko spadajoče izdelke, kateri so v zalogi vedno v najboljši kakovosti.
Za turiste priločni lekovi v zavojih.

J. BONAČ,

v Ljubljani, v Šelenburgovih ulicah št. 6 zraven nove pošte,

priporočam vljudno svojo **trgovino s papirjem** in s **pisalnimi potrebščinami**. Vzorce papirja pošiljam na ogled.

V svoji knjigovoznici izdelujem vezi priproste in najfinejše.

MARIJA PLEHAN,

svečarica in lektarica v Ljubljani na Sv. Petra cesti št. 63,

priporoča svojo veliko zalogo sveč ter mnogovrstnega medenega blaga in slaščic.

Kupuje med v panjih in vosek.

Vinko Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, Slomševih ulicah št. 9, (zalga spomenikov na Dunajski cesti nasproti bavarskemu dvoru),

priporoča svoj kamenoseški obrt, posebno za cerkvene in druge stavbinske izdelke, marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.

Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi na zahtevo zastoj.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice v Ljubljani, v Franciškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo realno in fino, izvršev točna in po najnižjih cenah.

Turistovske obleke po najelegantnejših in trepežnih vzorcih iz raznobarnega nepremočljivega blaga priporoča p. n. turistom in kolesarjem:

JOSIP POGAČNIK,

krojač in posestnik v Radovljici. Izvršitev točna in cena.

Josip Maček

na Mestnem trgu v Ljubljani

priporoča svojo zalogo mnogovrstnih domačih in tujih žganih pijač, kakor: pristen brinovec, sliovko in tropinovec, I. vrste francoski in ogrski konjak, rum in mnogovrstne druge likerje po nizki ceni.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41.

Tovarna
 oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

Zaloga
 slikarskih in plesarskih predmetov.

Andrej Druškovič,

trgovec z železnino

v Ljubljani,

na Mestnem trgu št. 10.

HUGON IHL

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 4,
priporoča

svojo veliko zalogo vsake vrste suknenega in manufakturnega blaga na debelo in na drobno po najnižjih cenah.

Vnanja naročila izvršuje hitro in natančno.

Ivan Rus

krojaški mojster na Bledu

priporoča se za izdelovanje vsakovrstnih oblek po najnovejši modi in kar mogoče nizki ceni. Obleke za turiste iz nepremočljivega lodna od 13 gld. naprej; haveloke in plajšče iz nepremočljivega lodna od 10 gld. naprej; nahrbtnike po 1 gld. 80 kr., iz nepremočljivega blaga in predali 2 gld. 50 kr.

JOSIP OBLAK,

umetni in gal. strugar v Ljubljani,

priporoča

svojo na novo urejeno delavnico za **Florijansko cerkvijo v ulicah na grad št. 7.** v naročitev vsakovrstnih **strugarških košenih, roženih in drugačnih izdelkov,** katere bode solidno in ceno izvrševal po načrtih ali brez njih.

Ivan Soklič

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za hribolazce in lovec iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov. Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

IVAN URAN,

izdelovalec glinastih proizvodov v Ljubljani, v Igriških ulicah št. 8,

priporoča veliko svojo zalogo izdelanih raznobarnih peči za sobe, dv rane in razne druge prostore, dalje modelnata ognjišča in sploh vsakovrstne glinaste izdelke.

Vse po najnižji ceni in priznano dobro.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznani izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

✦ Cenovniki na zahtevanje brezplačno. ✦

„Slovensko planinsko društvo.“

„Vodnik za Savinske planine in najbližjo okolico“

s 7 slikami in načrtom Savinskih planin z znamenovanimi poti.

Spisala Fr. Kocbek in M. Kos. — Cena 60 kr., po pošti 5 kr. več.

Vsakovrstne
napise na les, kovino in steklo

izvršujejo natančno in po ceni

VINKO NOVAK

v Ljubljani, na Poljanski cesti 35.

J. Klauerjev
planinski liker
iz Kranjskih gorskih zelišč,
imenova.

Triglav,

je izvrstna pijača najboljše-
šega okusa. Triglav vpiiva
jako dobrodejno na želodec
in čudovito poživlja te o.
V njem ni nobene snovi,
ki bi količikaj škodila
zdravju. To so dokazale
kemične preiskave prof.
B. Knapičiča,
ravnateljica c. kr. presku-
šališča v Klosterneburgu,
prof. dr. L. Roesslerja,
in ravnateljca c. kr. presku-
šališča na Dunaju, dr.
E. Meissla.

Vsi ti strokovnjaki
so izrekli, da je Triglav
izboren liker.

Pristni Triglav

se dobiva
v malih in velikih stekle-
nicah s **posebno**
varstveno znamko
samo pri izdelovalcu,
trgovcu

J. Klauerju
v Ljubljani.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,
se priporoča

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del
in za zalogo raznih tiskovin.

GRİČAR in MEJAC

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah št. 9,
priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške
in ženske obleke ter najboljše perilo in zavratnice.

Zlasti opozarjata na nepremična **lodnasta** oblačila in plašče
za **turiste**.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Posťrovanj ceniki se razpošiljajo franco in zastonj

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Avgust Žabkar

v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 7,

se priporoča

za vsake vrste ključarska dela,

katera izvršuje dobro, lično in ceno.

Engelbert Franchetti,

brivec v Ljubljani, Jurčičev trg št. v. 3.

Priporoča slav. p. n. občinstvu svojo novo
in elegantno urejeno **brivnico**.

Za dobro in točno postrežbo je najboljše preskrbljeno.

Optični zavod

J. PH. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo št. 1.

priporoča svoj bogato založeni **optični zavod**
in svojo novourejeno **fotografsko manu-
fakturo**, preskrbljeno za najnovejšimi aparati
in v to stroko spadajočimi pritliklinami, po
tovarniških cenah.